

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce **F. O.**, proti žalovanému **Finančnímu úřadu v Kyjově**, se sídlem třída Komenského 1360/18, Kyjov, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 21. 5. 2010, č. j. 31 Af 45/2010 - 9, o námitce podjatosti uplatněné žalobcem,

t a k t o :

Soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Eliška Cihlářová, JUDr. Jaroslav Hubáček a JUDr. Karel Šimka **n e j s o u** vyloučení z projednávání a rozhodnutí věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 7 Afs 78/2010.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Usnesením ze dne 20. 7. 2009, č. j. 31 Ca 94/2009 - 10, Krajský soud v Brně zastavil pro nezaplacení soudního poplatku řízení o žalobcově žalobě ze dne 25. 5. 2009 na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu. Žalobcovu kasační stížnost proti tomuto usnesení Nejvyšší správní soud (senát ve složení: JUDr. Eliška Cihlářová, JUDr. Jaroslav Hubáček a JUDr. Karel Šimka) odmítl usnesením ze dne 19. 11. 2009, č. j. 7 Aps 4/2009 - 20, z důvodu neodstranění jejich vad ani po výzvě.

[2] Podáním ze dne 28. 12. 2009 se žalobce domáhal obnovy řízení vedeného u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 7 Aps 4/2009 a ukončeného výše uvedeným usnesením. Krajský soud v Brně usnesením ze dne 26. 1. 2010, č. j. 31 Af 4/2010 - 7, návrh na obnovu řízení odmítl pro nepřípustnost. Řízení o kasační stížnosti, jíž žalobce proti tomuto usnesení brojil, pak krajský soud zastavil pro nezaplacení soudního poplatku usnesením ze dne 21. 5. 2010, č. j. 31 Af 45/2010 - 9.

[3] I proti posledně zmiňovanému usnesení podal žalobce kasační stížnost (řízení o ní je u Nejvyššího správního soudu vedeno pod sp. zn. 7 Afs 78/2010). K vyrozumění o složení senátu ze dne 7. 10. 2010 (č. l. 17) vznesl žalobce v podání ze dne 11. 10. 2010 námitku podjatosti vůči soudcům JUDr. Elišce Cihlářové, JUDr. Jaroslavu Hubáčkovi a JUDr. Karlu Šimkovi. Uvedl, že citovaní soudci jsou vyloučení, neboť se podíleli na rozhodování v předcházejících řízeních v téže věci. Dodal, že ostatně nemá vůbec žádnou důvěru v sislyfovské rozhodování celého Nejvyššího správního soudu, který zneužívá procesních formalit k obstrukci spravedlnosti. Soud též neplní své procesní povinnosti, např. nedoručil kasační stížnost všem účastníkům.

[4] Ve svém vyjádření k podané námitce podjatosti dotčení soudci shodně uvedli, že žalobce znají pouze z úředního styku, nikdy se s ním osobně nesetkali. K věci i k účastníkům mají neutrální a nezaujatý poměr.

[5] Námitka podjatosti není důvodná.

[6] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[7] Podjatost soudce zasahuje do principu nezávislosti soudce, neboť nestrannost soudce tento princip předpokládá. Samotný pojem soudce totiž s sebou nese atribut nezaujatosti a nestrannosti a bez toho, že by se nepředpokládal, nebylo by důvodu ani pro konstituování soudní moci jako jednoho z pilířů demokratické společnosti. Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (článek 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána soudu příslušnému a přikázána soudu, resp. soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 - 16; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[8] V projednávané věci Nejvyšší správní soud nezjistil žádný z důvodů pro vyloučení soudců, jak jsou vymezeny v § 8 odst. 1 s. ř. s. Pokud návrhovátelem namítá podjatost dotčených soudců z důvodu jejich postupu a rozhodování ve věci, v níž se následně domáhal obnovy řízení (vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 7 Aps 4/2009), jakož i ve věci nyní aktuální kasační stížnosti (vedené pod sp. zn. 7 Afs78/2010), nejde o tvrzení způsobilé vyvolat pochyby o nepodjatosti těchto soudců. Nutno vycházet z toho, že podle platné právní úpravy důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v jeho postupu v projednávané věci či jeho rozhodování v jiných věcech, a to ani v případě, že by tento postup nebyl správný.

[9] Současně se v daném případě nejedná ani o „podílení se na projednávání a rozhodování věci v předchozím soudním řízení“. Interpretací tohoto pojmu se již Nejvyšší správní soud zabýval (srov. zejména usnesení ze dne 19. 3. 2003, č. j. Nao 2/2003 - 18, publ. pod č. 53/2004 Sb. NSS, a usnesení ze dne 6. 1. 2005, č. j. Nao 56/2004 - 54, publ. pod č. 545/2005 Sb. NSS) a uzavřel, že překážkou, která je důvodem podjatosti soudce z důvodu podílu na předchozím soudním řízení může být pouze skutečnost, že by soudce na jiném stupni soudní hierarchie rozhodoval o totožné věci (totožnost věci je dána totožností účastníků a předmětu řízení), na které se podílel na odlišném stupni. Jinými slovy kupř. tutéž věc nemůže u krajského soudu a poté v řízení opravném u Nejvyššího správního soudu projednávat a rozhodovat stejný soudce.

[10] Žalobcem uplatněná námitka se mívá se shora naznačeným smyslem institutu vyloučení soudce. Lze dodat, že žalobci jako účastníku řízení náleží celá škála procesních oprávnění, jež zajišťují jeho právo na spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod);

v případě, kdy by podle jeho názoru byla některá z těchto jeho práv porušena, může se např. za použití opravných prostředků domáhat nápravy.

[11] Žádnými dalšími konkrétními skutečnostmi, které by nasvědčovaly důvodům podjatosti pro poměr uvedených soudců k věci nebo k účastníkům řízení, námitka odůvodněna nebyla, stejně tak z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud žádné skutečnosti nasvědčující podjatosti nezjistil. Okolnosti, ze kterých žalobce dovozuje podjatost, tak nelze bez přistoupení dalších faktů považovat za skutečnosti, jež by svědčily o existenci zvláštního poměru uvedených soudců k žalobci, žalovanému či k věci samé, pro něž by měl mít zdejší soud pochybnosti o jejich nepodjatosti. Za situace, kdy rovněž dotčení soudci vyloučili existenci skutečností, jež by mohly být důvodem k jejich podjatosti, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. října 2010

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu